

21. God is de Sterkte voor wie geloven

Wat opvalt in de gehele Schrift, is dat gelovigen, ondanks de diepe dalen waar zij doorheen moeten gaan en de grote gevaren die hen bedreigen, altijd weten dat de HEERE hen nabij is. Hij lijkt soms ver weg, maar weet alles van Zijn kinderen; en zijn er zeker van dat Hij hen niet in de steek zal laten.

In Psalm 28 vertolkt David zulke gevoelens:

“Tot U roep ik, HEERE, mijn rots. Houd U niet doof voor mij! ... Hoor mijn luide smeekbeden, wanneer ik tot U roep ... Geloofd zij de HEERE, want Hij heeft mijn luide smeekbeden gehoord. De HEERE is mijn kracht en mijn schild; op Hem heeft mijn hart vertrouwd en ik ben geholpen. Daarom springt mijn hart op van vreugde en zal ik Hem met mijn lied loven. De HEERE is hun kracht ...” (Ps 28:1,2,6-8)

We zien hier al een aantal begrippen die we vaker tegenkomen: rots, kracht of macht of sterkte, en schild. Vaak lopen ze in elkaar over, als synoniemen of parallellen. De betekenis van de begrippen voor wie op God vertrouwen, is: veiligheid of geborgenheid, zekerheid, bescherming, maar ook hulp, redding, verlossing of bevrijding (God is Helper, Redder, Bevrijder of Verlosser). Enkele voorbeelden zijn:

“Maar U, HEERE, blijf niet ver weg; mijn sterkte, kom mij spoedig te hulp.” (Ps 22:20)

“God is ons een toevlucht en kracht; Hij is in hoge mate een hulp gebleken in benauwdheden. Daarom zullen wij niet bevreesd zijn ...” (Ps 46:2,3)

“Geloofd zij de HEERE, mijn rots ... mijn goedertierenheid en mijn burcht, mijn veilige vesting en mijn, ja, mijn Bevrijder, mijn schild, tot Wie ik de toevlucht heb genomen ...” (Ps 144:1,2)

“O God, verlos mij door Uw Naam, verschaf mij recht door Uw macht ... Zie, God is mijn Helper ... Want Hij heeft mij gered uit alle nood ...” (Ps 54:3,6,9)

"Ik heb U hartelijk lief, HEERE, mijn sterkte. De HEERE is mijn rots en mijn burcht en mijn Bevrijder, mijn God, mijn rots, tot Wie ik de toevlucht neem, mijn schild en de hoorn van mijn heil, mijn veilige vesting. Ik riep de HEERE aan, Die te prijzen is, en werd verlost van mijn vijanden." (Ps 18:2-4; zie 2 Sam 22:2-4 en Ps 116:2)

"Zie, het oog van de HEERE is over wie Hem vrezen, op hen die op Zijn goedertierenheid hopen, om hun ziel te redden van de dood en hen in het leven te behouden, wanneer er honger is. Onze ziel verwacht de HEERE, Hij is onze hulp en ons schild. Want ons hart is in Hem verblijd, omdat wij op Zijn heilige Naam vertrouwen. Laat Uw goedertierenheid over ons zijn, HEERE, zoals wij op U hopen." (Ps 33:18-22)

We bekijken deze verschillende begrippen nu wat nader.

Schild

Al tot Abraham zei God: "Wees niet bevreesd, Abram, Ik ben voor u een schild ..." (Gen 15:1). Dit gold niet alleen voor hem persoonlijk, maar ook voor zijn nageslacht uit Izak en Jakob: "Welzalig bent u, Israë! Wie is zoals u? U bent een volk dat door de HEERE verlost is. (Hij is) een schild (en) een hulp voor u ..." (Deut 33:29). Omdat dit uiteraard alleen gold voor hen die in het voetspoor van hun gelovige vader Abraham traden, kon David profetisch zeggen dat deze belofte geldt voor alle gelovigen uit alle mensen: "Hij [de HEERE] is een schild voor allen die tot Hem de toevlucht nemen" (2 Sam 22:31, Ps 18:31). Zijn zoon Salomo zei, in de hem door God gegeven wijsheid: "Hij [de HEERE] is een schild voor hen die (in) oprechtheid (hun weg) gaan" (Spr 2:7)

Een schild wordt gebruikt om de wapens van de vijand af te weren, de drager ervan te beschermen tegen aanvallen. Het gebruikte beeld is weliswaar gebaseerd op het schild dat door soldaten werd gebruikt ("U hebt mijn hoofd beschut op de dag van de strijd" – Ps 140:8), maar dat is weer gebaseerd op hoe de HEERE Zijn kinderen omringt als een muur, zoals een krokodil beschermd is door zijn pantser: "Zeer machtig zijn zijn sterke schilden, elk gesloten (als) met een nauw(sluitend) zegel. Het ene zit (zo) dicht op het andere, dat de wind er niet tussen kan komen. Zij kle-

ven aan elkaar, zij grijpen in elkaar en kunnen niet gescheiden worden” (Job 41:6-8).

De gelovige weet zich beschermd door het ‘pantser’ dat de HEERE als het ware om hem vormt: “U [de HEERE] omringt hem [de rechtvaardige] met goedgunstigheid als met een schild”; “laat verblijd zijn allen die tot U de toevlucht nemen, laat hen voor eeuwig juichen omdat U hen beschut (NBG’51 beschermt) (Ps 5:19).

In Psalm 91 brengt Mozes twee beelden samen: dat van een vogel die zijn kuikens beschermt onder haar vleugels en van een schild: “Hij zal u beschutten met Zijn vlerken, onder Zijn vleugels zult u de toevlucht nemen, Zijn trouw is een schild en een pantser.” (Ps 91:4). En door Jesaja zegt God in de tijd van koning Hizkia, dat Hij de stad Jeruzalem zal beschermen tegen de aanval van de Assyriërs: “Zoals vogels (boven hun nest) vliegen, zo zal de HEERE van de legermachten Jeruzalem beschermen, Hij zal het beschermen en redden ...” (Jes 31:5). Een beeld dat vrijwel zeker een weerklank is van wat Mozes in een lied zei, dat we vinden in Deuteronomium: “Hij [de HEERE] omringde hem Jakob, Zijn volk Israëel], Hij onderwees hem, Hij beschermde hem als Zijn oogappel. Zoals een arend zijn nest opwekt, boven zijn jongen zweeft, zijn vleugels uitspreidt, ze pakt en ze draagt op zijn vlerken ... (Deut 32:10,11).

Vesting, Burcht, Rots

God wordt vaak voorgesteld als een veilige vesting (NBG’51 burcht), in de zin van een veilige schuilplaats of toevlucht voor de gelovigen.

“Ik echter ben ellendig en lijd pijn; laat Uw heil, o God, mij in een veilige vesting zetten.” (Ps 69:30)

“Ik zeg tegen de HEERE: Mijn toevlucht en mijn burcht, mijn God, op Wie ik vertrouw!” (Ps 91:2)

“De HEERE is een veilige vesting voor de verdrukte, een veilige vesting in tijden van benauwdheid. Wie Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen, omdat U, HEERE, niet hebt verlaten wie U zoeken.” (Ps 9:10,11)

Zo'n burcht moeten we ons niet voorstellen als een vesting uit de Middeleeuwen, maar als een grot of een goed te verdedigen rots. Het begrip '(steen)rots' wordt dan ook regelmatig gebruikt.

"Zeker, Hij is mijn rots en mijn heil, mijn veilige vesting; ik zal niet al te zeer wankelen. Zeker, mijn ziel, zwijg voor God, want van Hem is mijn verwachting. Zeker, Hij is mijn rots en mijn heil, mijn veilige vesting; ik zal niet wankelen. In God is mijn heil en mijn eer; mijn sterke rots, mijn toevlucht is in God. Vertrouw op Hem te allen tijde, volk; stort uw hart uit voor Zijn aangezicht. God is voor ons een toevlucht." (Ps 62:3,6-9)

"Zij spannen samen tegen de ziel van de rechtvaardige, onschuldig bloed verklaren zij schuldig. Maar de HEERE is mij een veilige vesting geweest, mijn God is (mij) tot een rots, mijn toevlucht." (Ps 94:21,22)

"Tot U, HEERE, heb ik de toevlucht genomen, laat mij niet beschaamd worden, voor eeuwig; bevrijd mij door Uw gerechtigheid. Neig Uw oor tot mij, red mij met spoed, wees voor mij een sterke rots, een burcht om mij te behouden. Want U bent mijn rots en mijn burcht!" (Ps 31:2-4)

Sterkte

Sterkte kan een synoniem zijn voor vesting of burcht. De veiligheid zit dan in de sterkte van de rotsvesting (zie in de hiervoor aangehaald Psalm 62 "sterke rots):

"Mijn sterkte, op U wil ik acht slaan, want God is mijn burcht. Mijn goedertieren God trede mij tegemoet; God doe mij met vreugde zien op hen die mij benauwen"; "Ik echter bezing uw sterkte, 's morgens jubel ik over uw goedertierenheid; want U was mij een burcht, een toevlucht ten dage toen ik benauwd was. Mijn sterkte, U wil ik psalmzingen; want God is mijn burcht, mijn goedertieren God." (Ps 59:10,11,17,18 NBG'51)

Sterkte kan echter ook actief bedoeld zijn. Zo noemt David de HERE "Sterkte van mijn verlossing" (Ps 140:8 NBG'51), en vraagt hij Hem: "blijf niet ver weg; mijn sterkte, kom mij spoedig te hulp" (Ps 22:20). Een andere Psalmist looft God om de hulp die Hij geschonken heeft: "God is ons een toevlucht en kracht; Hij is in hoge mate een hulp gebleken in benauwdheden. Daarom zullen wij niet bevreesd zijn ..." (Ps 46:2,3).

Het gaat dan om de kracht Die God gebruikt om Zijn gunstgenoten te redden. In het Nieuwe Testament vinden we een passage die kennelijk zo bedoeld is. Petrus schrijft namelijk: "U wordt (immers) door de kracht van God bewaakt door het geloof tot de zaligheid, die gereedligt om geopenbaard te worden in de laatste tijd" (1 Pet 1:5).

Die kracht wordt in het Oude Testament vaak voorgesteld als Gods rechterhand. Zo bezingt Mozes Gods kracht in de verlossing van de Israëlieten uit de macht van de Egyptenaren: "De HEERE is een Strijder; HEERE is Zijn Naam", "Uw rechterhand, HEERE, was heerlijk in macht" (Ex 15:3,6).

David vroeg de HEERE: "Verlos door Uw rechterhand en antwoord ons" (Ps 60:7). En na Gods reddende hand te hebben gezien, kon hij zeggen:

"Nu weet ik dat de HEERE Zijn gezalfde verlost ... met machtige daden van heil door Zijn rechterhand." (Ps 20:7)

"Als ik midden in de benauwdheid verkeer, maakt U mij levend; U strekt Uw hand uit tegen de toorn van mijn vijanden, Uw rechterhand verlost mij." (Ps 138:7)

Helper, Bijstand

Met Zijn Sterkte, Zijn rechterhand is de HEERE een Helper voor Zijn gelovige kinderen. David kon vragen en uit de ervaring van verhoring zeggen:

"Luister, HEERE, en wees mij genadig; HEERE, wees mijn Helper." (Ps 30:11)

"Zie, God is mijn Helper." (Ps 54:6)

"Voorzeker, U bent een Helper voor mij geweest ... Uw rechterhand ondersteunt mij" (Ps 63:8,9)

Maar niet alleen voor hem als de koning, maar ook voor geringen en verdrukten is God een Helper:

"Ú ziet het (wel), want U aanschouwt de moeite en het verdriet, opdat men het in Uw hand geeft; op Ú verlaat de arme zich, U bent geweest een Helper van de wees." (Ps 10:14)

"Ik zal de HEERE met mijn mond op luide toon loven, te midden van velen zal ik Hem prijzen. Want Hij zal aan de rechterhand van de arme staan om (hem) te verlossen van hen die zijn ziel veroordelen." (Ps 109:30,31)

De schrijver van de brief aan de Hebreëen geeft Davids woorden in Psalm 56:5 "op God vertrouw ik", weer in de actieve vorm van Gods hulp aan de gelovige: "De Heere is voor mij een Helper en ik zal niet vrezen. Wat zal een mens mij doen?" (Heb 13:6)

Maar Gods hulp is niet altijd 'dramatisch' in de zin van het verrichten van machtige daden. Hij is elke dag, elk moment bij hen die op Hem vertrouwen. Dit wordt in het Nieuwe Testament voorgesteld als bijstand of ondersteuning. Maar ook in het Oude Testament komen we deze gedachte al tegen:

"Ik stel mij de HEERE voortdurend voor (ogen); omdat Hij aan mijn rechterhand is, wankel ik niet." (Ps 16:8)

"Ik zal echter voortdurend bij U zijn, U hebt mijn rechterhand gegrepen." (Ps 73:23)

"Uw rechterhand heeft mij ondersteund." (Ps 18:36)

In de bovenzaal, op de avond voor zijn kruisdood, zei Jezus tot zijn leerlingen dat Hij voortaan niet meer lichamelijk bij hen zou zijn maar in de Geest. In de Herziene Statenvertaling en de vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap van 1951 (en andere vertalingen) komt dit niet goed tot zijn recht. Jezus belooft daar een *Parakletos*. Hetzelfde woord wordt in de eerste brief van Johannes, waar het onmogelijk Trooster kan betekenen, weergegeven met 'Voorspraak': "wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige" (1 Joh 2:1). De gedachte hierachter is, dat wie zondigt als het ware voor het goddelijke gerecht moet verschijnen, en daar niet alleen hoeft te staan, maar Christus naast zich weet om hem bij te staan (het voorvoegsel *para* betekent in het Grieks naast of bij en *kletos* is geroepen, dus de erbij geroepene). Maar ook in het werk dat zijn volgelingen voor Hem doen, staat Hij hen bij, naast hen. Met gebruik van het woord *paraklesis* schrijft Lukas dat de gemeente groeide "door de bijstand van de heilige Geest" (Hand 9:31 NBG'51). Bij *Paraklesis* moeten

we denken aan bemoediging, aanmoediging, aansporing. Dit is goed te zien in 1 Korintiërs 14:3, waarin Paulus zowel een woord voor (onder andere) troost (*paramuthia*) als voor (onder andere) bemoediging (*paraklesis*) in één zin gebruikt.

Iemand heeft het zo beschreven:

Paraklesis betekent "om iemand heel dicht bij je te roepen met een bede", en dit met een doel van aansporing, van vermaning of van een onderrichting.

Paramuthia betekent iemand toespreken, om te overtuigen, of aan te sporen, of om te kalmeren en te troosten.

Met de komst van de *Parakletos* bedoelde Jezus te zeggen dat Hij er altijd zou zijn voor zijn volgelingen. Hij zou naast hen staan, hen bijstand geven waar dat nodig is, een voorspraak voor hen zijn. Dit is, juist in verband met de belofte van de *Parakletos*, te zien in zijn woorden: "Ik zal u niet als wezen achterlaten; Ik kom (weer) naar u toe" (Joh 14:18).

Paulus vertelde Lukas, na zijn gevangenneming en verdediging in Jeruzalem, over zijn ervaring dat Jezus inderdaad in die vorm bijstand gaf aan zijn dienaren: "En de volgende nacht stond de Heere bij hem en zei: heb goede moed, Paulus ..." (Hand 23:11).

Maar dit gold niet alleen voor de apostelen. Alle gelovigen mogen rekenen op de hulp van Christus in hun leven. Paulus combineert hulp en pleiten (dat is een voorspraak zijn) in zijn woorden: "En evenzo komt ook de Geest onze zwakheden te hulp, want wij weten niet wat wij bidden zullen zoals het behoort. De Geest Zelf echter pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. En Hij Die de harten doorzoekt, weet wat het denken van de Geest is, omdat Hij naar (de wil van) God voor de heiligen pleit. En wij weten dat voor hen die God liefhebben, alle dingen meewerken ten goede, voor hen (namelijk) die overeenkomstig (Zijn) voornemen geroepen zijn" (Rom 8:26-28).

De Geest is niet iets onpersoonlijks, maar Christus in de Geest. De schrijver van de brief aan de Hebreëen zegt daarom: "Want waarin Hij Zelf [Je-

zus Christus] geleden heeft, toen Hij verzocht [beproefd] werd, kan Hij hen die verzocht [beproefd] worden, te hulp komen." (Heb 2:18)

Sinds zijn verhoging in de hemel is Christus de Rechterhand van God, de Mens die in Gods kracht de gelovigen bijstaat, te hulp komt. Vele passages zeggen dat Hij door Gods rechterhand is verhoogd, door Hem plaats te laten nemen aan Zijn rechterhand. Daar zit Hij niet in ledigheid te wachten tot Hij in de heerlijkheid van Zijn Vader naar de aarde gezonden zal worden, maar is Hij werkzaam voor zijn volgelingen – Hij wordt Herder, Leidsman, Hogepriester genoemd, omdat Hij dat is vanwege wat Hij doet: zijn schapen leiden en voor hen pleiten.

Toen Stefanus gestenigd werd, zag Hij Jezus niet zitten aan de rechterhand van God, maar staan (Handelingen 7:55). Hij stond hem letterlijk bij in het uur van zijn dood. Daarnaast is het mogelijk een indrukwekkend eerbetoon aan deze eerste gelovige, die omwille van het geloof in zijn naam bereid was te getuigen en te sterven, voor wie Hij – de Rechtvaardige – diens rechtvaardigheid wilde bepleiten bij zijn Vader, om als de eerste martelaar met Hem in zijn Koninkrijk te zijn.

Redder, Verlosser, Bevrijder

Mensen kunnen niet alleen hun toevlucht zoeken bij de HEERE om in tijd van nood en moeilijkheden bescherming, kracht, en dergelijke te vinden, maar ook om daaruit gered, verlost te worden. God verlost Jozef in Egypte uit al zijn verdrukkingen (Hand 7:10). David noemt de HEERE "Sterkte van mijn verlossing" (Ps 140:8 NBG'51). De Schrift gebruikt in dit verband voor God (en Zijn Rechterhand Christus) een aantal benamingen, die alle een actieve uitredding inhouden: Redder, Verlosser, Bevrijder.

We hebben al die psalm van David gezien, waarin hij zegt: "Ik heb U hartelijk lief, HEERE, mijn sterkte. De HEERE is mijn rots en mijn burcht en mijn Bevrijder, mijn God, mijn rots, tot Wie ik de toevlucht neem, mijn schild en de hoorn van mijn heil, mijn veilige vesting. Ik riep de HEERE aan, Die te prijzen is, en werd verlost van mijn vijanden" (Ps 18:2-4).

In andere psalmen bidt hij (enkele voorbeelden uit vele):

“HEERE, mijn God, tot U neem ik mijn toevlucht, verlos mij van al mijn vervolgers en red mij.” (Ps 7:2)

“Laat het U behagen, HEERE, mij te redden; HEERE, kom mij spoedig te hulp”; “U bent mijn Helper en mijn Bevrijder; mijn God, wacht niet langer!” (Ps 40:14,18).

“Haast U, o God, om mij te redden; HEERE, (kom) mij (spoedig) te hulp” (Ps 70:2)

“Tot U, HEERE, heb ik de toevlucht genomen; laat mij niet voor eeuwig beschaamd worden. Red mij door Uw gerechtigheid en bevrijd mij, neig Uw oor tot mij en verlos mij. Wees mij tot een rots om daarin te wonen, om voortdurend daarin te gaan. U hebt bevel gegeven om mij te verlossen, want U bent mijn rots en mijn burcht! Mijn God, bevrijd mij uit de hand van de goddeloze, uit de hand van wie onrecht bedrijft en van wie wreed is.” (Ps 71:1-4)

“HEERE, neig Uw oor, verhoor mij, want ik ben ellendig en arm. Bewaar mijn ziel, want ik ben (Uw) gunsteling; U, mijn God, verlos Uw dienaar, die op U vertrouwt.” (Ps 86:1,2)

In Psalm 144 spreekt David eerst zijn vertrouwen uit op de HEERE als zijn Bevrijder: “Geloofd zij de HEERE, mijn rots ... mijn goedertierenheid en mijn burcht, mijn veilige vesting en mijn, ja, mijn Bevrijder, mijn schild, tot Wie ik de toevlucht heb genomen ...” (verzen 1,2), om Hem vervolgens te vragen hem daadwerkelijk te bevrijden: “Bevrijd mij en red mij van de hand van vreemdelingen, van wie de mond valse (dingen) spreekt, van wie de rechterhand een rechterhand vol bedrog is” (vs. 11).

De Medische koning Darius moest, nadat de HEERE Daniël had beschermd voor de kaken van de leeuwen in de kuil waarin hij was geworpen, erkennen: “... de God van Daniël ... is de levende God, Hij verlost en redt ... Hij, Die Daniël heeft verlost uit de klauwen van de leeuwen” (Dan 6:27,28).

Psalm 107 heeft als opschrift: ‘Danklied voor verlossing uit allerlei nood’. Dit lied heeft het refrein: “Maar toen zij in hun benauwdheid tot de HEERE riepen, redde Hij hen uit hun angsten”. Het moet hen die dit zingen bevoedigen, in welke benauwdheid ook, tot de HEERE te roepen, want Hij

wil ook hen redden uit hun angsten. Hetzelfde bevestigt David in Psalm 34: "De ogen van de HEERE rusten op de rechtvaardigen, Zijn oren (zijn gericht) op hun hulpgeroep. Zij roepen en de HEERE hoort, Hij redt hen uit al hun benauwdheden. De HEERE is nabij de gebrokenen van hart, Hij verlost de verbrijzelden van geest" (Ps 34:16-19). David vertelt van zijn eigen ervaring als deel van een veel groter geheel: God verlost niet alleen hem, maar alle oprechten van hart: "Mijn schild is bij God, Die de oprechten van hart verlost" (Ps 7:11). Hij is er zeker van dat God verhoort die Hem aanroepen, en hen verlost die tot Hem de toevlucht nemen (Psalm 17:6,7). "De HEERE is allen nabij die Hem aanroepen, allen die Hem in waarheid aanroepen. Hij vervult het verlangen van wie Hem vrezen, Hij hoort hun hulpgeroep en verlost hen. De HEERE bewaart allen die Hem liefhebben ..." (Ps 145:18-20). Jezus zelf is op dezelfde wijze gered uit zijn angst (Hebreeën 5:7).

Vooraf in het boek van de profeet Jesaja stelt de HEERE Zich aan Israël voor als hun Verlosser (Heiland) van oudsher: van hun voorvaderen uit Egypte tot de verste nageslachten in de eindtijd:

"U, HEERE, bent onze Vader; onze Verlosser van oude tijden af is Uw Naam." (Jes 63:16)

"Onze Verlosser, HEERE van de legermachten is Zijn Naam, de Heilige van Israël." (Jes 47:4)

"Wees niet bevreesd, wormpje Jakob, volkje Israël, Ík help u, spreekt de HEERE, uw Verlosser is de Heilige van Israël." (Jes 41:14)

"Zo zegt de HEERE, uw Verlosser, Uw Formeerder van de (moeder)schoot af: Ik ben de HEERE, Die alles doet ..." (Jes 44:24)

"En alle vlees zal gewaarworden dat Ik, de HEERE, uw Heiland ben, uw Verlosser, de Machtige van Jakob." (Jes 49:26)

Uiteindelijk gaat het niet 'slechts' om de verlossing uit een bepaalde nood waarin zij zich tijdelijk bevinden, maar om de definitieve verlossing uit alle nood, vooral die uit zonde en dood, met de tijdelijke en eeuwige gevolgen daarvan: "Israël (echter) wordt door de HEERE verlost: een eeuwige verlossing. U zult niet beschaamd en niet te schande worden, voor eeuwig (niet), nooit!" (Jes 45:17).

Om nóg duidelijker te maken dat Hij de enige God is, en daarom ook de Enige Die niet alleen Israël maar alle mensen op aarde kan en zal verlossen, benadrukt de HEERE:

"Ik, Ik ben de HEERE, buiten Mij is er geen Heiland." (Jes 43:11)

"Zo zegt de HEERE, de Koning van Israël, zijn Verlosser, de HEERE van de legermachten: Ik ben de Eerste en Ik ben de Laatste, en buiten Mij is er geen God." (Jes 44:6)

"Buiten Mij is er geen andere God, een rechtvaardig God, een Heiland; er is niemand behalve Ik. Wend u tot Mij, word behouden, alle einden der aarde, want Ik ben God en niemand anders." (Jes 45:21,22)

In het Nieuwe Testament wordt duidelijk, dat God mensen verlost in en door Zijn eniggeboren Zoon, Jezus Christus. Dit is in het Oude Testament al zichtbaar in woorden als: "En naar Sion zal een Verlosser komen voor wie zich in Jakob van overtreding bekeren, spreekt de HEERE" (Jes 59:20). Die Verlosser is Jezus Christus. Zoals Mozes in de Naam van God de verlosser van Israël was uit de dood in Egypte, is Jezus de Verlosser in de Naam van God uit de eeuwige dood. Paulus haalt de woorden van Jesaja op een wat andere wijze aan in zijn brief aan de Romeinen: "De Verlosser zal uit Sion komen" (Rom 11:26). Wie hij met deze Verlosser bedoelde is te zien in andere brieven:

"... de hemelen, waaruit wij ook de Here Jezus Christus als verlosser verwachten." (Flp 3:20 NBG'51)

"In Hem [Christus] hebben wij de verlossing door Zijn bloed ..." (Efez 1:7, Kol 1:14)

"Hij is niet door bloed van bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed eens en voor altijd binnengegaan in het heiligdom en heeft (daardoor) een eeuwige verlossing teweeggebracht." (Heb 9:12)

"Jezus, Die ons verlost van de komende toorn." (1 Thes 1:10)

Juist daarom gaven Jozef en Maria Hem in opdracht van God de naam *Jehoshua*, die *God redt*, *verlost* betekent (vernederlandst Jozua). *Jezus* is de vernederlandsing van het Latijnse *Iesus*, dat weer is afgeleid van het Griekse (Grieks was de taal van veel Joden in de tijd van Jezus en de apos-

telen) *Iesos*. *Jehoshua* is wat de Hebreeuwse naam, die vooraf werd bekendgemaakt door de profeet Jesaja, inhoudt: *Immanuël, God met ons* (Jesaja 7:14, Mattheüs 1:18-25, Lukas 1:31); want dit 'God met ons' blijkt uit dat Hij onze redding is in en door Zijn Zoon.

Dat God met Israël was, is te zien in wat Jezus voor hen deed. In en door Hem zag God om naar Zijn volk, om Zijn beloften aan hen na te komen. De priester Zacharias, de vader van Johannes de Doper, zei als profeet over de aanstaande komst van de langverwachte Verlosser: "Geprezen (zij) de Heere, de God van Israël, want Hij heeft naar Zijn volk omgezien en er verlossing voor tot stand gebracht", "... door de innige gevoelens van barmhartigheid van onze God, waarmee de Opgang uit de hoogte naar ons omgezien heeft, om te verschijnen aan hen die gezeten zijn in duisternis en schaduw van de dood, (en) om onze voeten te richten op de weg van de vrede" (Luk 1:68,78,79). En aan het eind van zijn werkzaamheid onder zijn volk, verzucht Jezus dat zij, ondanks alles wat Hij had laten zien van dit omzien van God naar Zijn volk, dat niet hebben opgemerkt (Lukas 19:44). De gedachte aan dit omzien van God naar mensen komt uit Davids Psalm 8, aangehaald door de schrijver van de Hebreeënbrief: "Wat is de mens, dat U aan hem denkt, of de mensenzoon, dat U naar hem omziet?" (Heb 2:6).

Maar behalve Verlosser 'in het groot', is Jezus het ook 'in het klein'. Om te laten zien dat Hij de door God gezonden Verlosser is, doet Hij in Israël wonderen die mensen verlossen, redden van en uit hun nood (zie Mattheüs 9:6). Dit komt vooral tot uitdrukking in het Markus- en het Lukasevangelie, waarin mensen naar Jezus komen om Hem te smeken (bidden) hen te hulp te komen, en Hij zijn medelijden met hen toont. Enkele voorbeelden:

"En er kwam een melaatse naar Hem toe, die Hem smeekte en voor Hem op de knieën viel en tegen Hem zei: Als U wilt, kunt U mij reinigen. En Jezus, innerlijk met ontferming bewogen, stak Zijn hand uit, raakte hem aan en zei tegen hem: Ik wil (het), word gereinigd! En toen Hij (dit) gezegd had, week de melaatsheid meteen van hem, en hij werd gereinigd." (Mar 1:40-42, Luk 5:12,13)

“En waar Hij ook kwam ... daar legden ze de zieken op de markten en smeekten Hem of zij al was het maar de zoom van Zijn bovenkleed mochten aanraken; en allen die Hem aanraakten, werden gezond.” (Mar 6:56)

“En ze brachten een dove bij Hem, die moeilijk sprak, en smeekten Hem dat Hij de hand op hem legde ... en zei Hij tegen hem: Effatha! dat is: Word geopend! En meteen werden zijn oren geopend en de band van zijn tong werd los, en hij sprak goed.” (Mar 7:32-35)

“En zie, een man uit de menigte riep: Meester, ik bid U, kijk toch naar mijn zoon, want hij is mijn enig kind. En zie, een geest grijpt hem en meteen schreeuwt hij; en hij doet hem zo stuip trekken dat hij schuim (op zijn mond) krijgt; hij gaat nauwelijks bij hem vandaan en mishandelt hem ... Jezus bestrafte de onreine geest, genas het kind en gaf het aan zijn vader terug.” (Luk 9:38-42)

En ook nu, ook al is Hij niet meer lichamelijk aanwezig onder zijn volgelingen, wil Hij zijn volgelingen redden, verlossen uit hun nood. Zij kunnen Hem niet aanraken, maar Hij wordt wel geraakt door hun gebeden en smekingen. Paulus roept op, met een herinnering aan de belofte dat de Heere dichtbij is: “Wees in geen ding bezorgd, maar laat uw verlangens in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God” (Flp 4:5,6). Paulus kon zelf getuigen dat de Heere gebeden hoort en verhoort, want als iemand in nood heeft verkeerd tijdens zijn leven is hij het wel; maar uit dit alles, zegt hij, “heeft de Heere mij verlost” (2 Tim 3:11). Petrus geeft de verzekering: “de ogen van de Heere (rusten) op de rechtvaardigen, en Zijn oren (zijn gericht) op hun gebed” (1 Pet 3:12). Als voorbeeld geeft hij Lot, die door God werd verlost uit het ‘wetteloze’ Sodom; als God hem wist te redden voordat de enorme ramp Sodom trof, “dan weet de Heere (ook nu) de godvruchtigen uit de verzoeking [die er ligt in de wereld] te verlossen” (2 Pet 2:7-9). De Heere is God, maar Hij heeft de uitvoering van de redding, verlossing, in handen gegeven van Zijn Zoon.